

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/13/2026
Identifikačné číslo spisu:	4422204405
Dátum vydania rozhodnutia:	13.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:4422204405.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v spore žalobcu 2/ Limestone SK, s.r.o., Považská 5186/40, Nové Zámky, IČO: 46 818 405, žalobcu 3/ Limestonereal s.r.o., Považská 40, Nové Zámky, IČO: 53 039 785, obaja právne zastúpení Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s.r.o., Pribinova 9, Nové Zámky, IČO: 36 813 401, proti žalovanému Dataplan s.r.o., Podhájska 8, Nové Zámky, IČO: 50 486 969, právne zast. Advokátska kancelária Ivan Syrový, s.r.o., Kadnárova 83, Bratislava, IČO: 47 232 765, o ochrane dobrej povesti, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 65Cb/184/2024, o nesúhlase Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením sporu Okresným súdom Nové Zámky, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na konanie v spore vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 65Cb/184/2024 je Okresný súd Nové Zámky.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky postúpil spor Okresnému súdu Banská Bystrica ako kauzálne príslušnému podľa § 25 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), podľa ktoré by mal byť Okresný súd Banská Bystrica príslušný v sporoch z priemyselného vlastníctva, nakoľko predmetom konania je spor žalobcu 2/ a 3/, ktorí sa domáhajú voči žalovanému ochrany pred neoprávneným zásahom žalovaného do dobrej povesti žalobcov.

2. Predkladajúci súd s postúpením veci nesúhlasil z dôvodu, že nie je kauzálne príslušný na prejednanie a rozhodnutie sporu. Uviedol, že z obsahu súdneho spisu vyplýva, že pôvodne podanou žalobou zo dňa 19.10.2022, doručenou na Okresný súd Nové Zámky 21.10.2022, sa žalobca 1/ P. F., nar. XX.XX.XXXX, B. spolu so žalobcami 2/ a 3/ domáhali voči žalovanému ochrany osobnosti fyzickej osoby a ochrany dobrej povesti právnickej osoby. K zásahu do práv žalobcov 1/ až 3/ malo dôjsť zverejnením článku s názvom Anatomia jedného podvodu - časť 1., ktorý bol zverejnený na internetovej stránke www.watson.sk, ktorej držiteľom je žalovaný. Na tejto stránke žalovaný ako vydavateľ

prevádzkuje svoj nezávislý týždenník, v ktorom bol dňa 15.9.2022 zverejnený článok obsahujúci podľa žalobcov nepravdivé a pravdu skresľujúce informácie, ktoré neoprávnene zasiahli do práv žalobcov. Na základe podanej žaloby sa žalobcovia domáhali, aby súd uložil žalovanému povinnosť do 15 dní od právoplatnosti rozsudku zaslať na adresy žalobcov doporučeným listom písomné ospravedlnenie s overeným podpisom a aby ospravedlnenie zároveň zverejnil v nezávislom týždenníku na stránke www.watson.sk. Okresným súdom Nové Zámky bol vo veci vydaný rozsudok sp. zn. 4C/126/2022 zo dňa 31.10.2023, ktorým podanej žalobe vyhovel v celom rozsahu. O odvolaní žalovaných rozhodol Krajský súd v Nitre, ktorý uznesením sp. zn. 11Co/6/2024 zo dňa 18.9.2024 rozsudok Okresného súdu Nové Zámky zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd bol názoru, že v ďalšom konaní bude potrebné zo strany Okresného súdu Nové Zámky uznesením vylúčiť na samostatné konanie žalobu žalobcov 2/ a 3/ proti žalovanému v časti o ochrane ich dobrej povesti a po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o vylúčení veci na samostatné konanie spor postúpiť v tejto časti Okresnému súdu Banská Bystrica ako súdu kauzálnu príslušnému. V súvislosti s uvedeným právnym názorom o kauzálnu príslušnosti Okresného súdu Banská Bystrica poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Ndob/12/2020 zo dňa 30.9.2020 a 5Ndob/2/2019 zo dňa 29.1.2019, v zmysle ktorých je ochrana dobrej povesti právnickej osoby v praktickej rovine spájaná s právnickou osobou prostredníctvom jej názvu alebo obchodného mena. Na základe uvedeného potom po zrušení a vrátení veci Okresný súd Nové Zámky uznesením sp. zn. 4C/126/2022 zo dňa 19.11.2024 vylúčil žalobu žalobcu 2/ a 3/ proti žalovanému v časti o ochrane dobrej povesti právnickej osoby na samostatné konanie a následne Okresný súd Nové Zámky podaním zo dňa 26.11.2024 postúpil vec Okresnému súdu Banská Bystrica.

3. Predkladajúci Okresný súd Banská Bystrica mal za to, že v danej veci sa nejedná o spor z priemyselného vlastníctva, a napriek viazanosti Okresného súdu Nové Zámky právnym názorom Krajského súdu v Nitre, nebol daný dôvod na postúpenie veci. Predmetný spor nie je spor týkajúci sa priemyselného vlastníctva a Okresný súd Banská Bystrica v danej veci nie je kauzálnu ani miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie tejto veci.

4. Z vyššie uvedených dôvodov Okresný súd Banská Bystrica predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému obom súdom podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti.

5. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu Nové Zámky na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť, dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením sporu Okresným súdom Nové Zámky je dôvodný.

6. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 a 2 CSP (v znení účinnom od 1. júna 2023), na konanie v sporoch z priemyselného vlastníctva je príslušný Okresný súd Banská Bystrica; jeho územným obvodom je celé územie Slovenskej republiky. (2) Ak má spor z priemyselného vlastníctva súčasne povahu sporu z nekalého súťažného konania alebo autorskoprávného sporu, je príslušný súd podľa odseku 1.

7. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

8. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

9. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

10. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

11. Práva priemyselného vlastníctva patria do oblasti práv duševného vlastníctva. Ide o práva nehmotných statkov, pričom priemyselné práva ako výsledky tvorivej duševnej činnosti členíme na patentové právo (právo vynálezcov, právo priemyselných dizajnov, právo úžitkových vzorov, právo topografií polovodičových výrobkov, právo nových plemien zvierat (šľachtiteľské právo), priemyselné právo na označenie, známkové právo (ochranná známka), právo o označení pôvodu výrobku a zemepisných označení výrobkov, právo obchodných mien. Zákonodarca pri úprave kauzálnej príslušnosti pristúpil k zmene oproti pôvodnej úprave v zákone č. 371/2004 Z. z. a to tak, že stanovil jeden kauzálny príslušný súd, ktorým je Okresný súd Banská Bystrica pre obvod celej Slovenskej republiky, za účelom a zohľadnením úzkej odbornej špecializácie sudcov tohto súdu práve pre oblasť práva priemyselného vlastníctva (obdobne porovnaj Strapáč In: Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Komentár: C. H. Beck, 2022, s. 177, 178).

12. Pre rozhodnutie najvyššieho súdu o predložennom spore o príslušnosť je významný obsah žaloby, ktorý formulujú žalobcovia, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovolávajú. Z obsahu súdneho spisu a zo samotného žalobného návrhu vyplýva, že žalobcovia sa domáhajú, aby súd rozhodol nasledovne: „I. Žalovaný je povinný v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaslať na adresu bydliska Žalobcu v 1. rade - P. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. a na adresu sídla Žalobcu v 2. rade - Limestone SK, s.r.o., so sídlom Považská 5186/40, 940 02 Nové Zámky, IČO: 46 818 405 a Žalobcu v 3. rade - Limestone real s.r.o., so sídlom Považská 40, 940 02 Nové Zámky, IČO: 53 039 785 doporučeným listom písomné ospravedlnenie s overeným podpisom a ospravedlnenie zároveň zverejniť v nezávislom týždenníku na stránke www.watson.sk, a to v nasledovnom znení: Ospravedlnenie za nepravdivé a pravdu skresľujúce výroky o P. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. spoločnosti Limestone SK, s.r.o., so sídlom Považská 5186/40, 940 02 Nové Zámky, IČO: 46 818 405 a spoločnosti Limestone real s.r.o., so sídlom Považská 40, 940 02 Nové Zámky, IČO: 53 039 785. Spoločnosť Dataplan s.r.o., so sídlom Podhájska 8, 940 77 Nové Zámky, IČO: 50 486 969 ako vydavateľ nezávislého týždenníka na internetovej stránke www.watson.sk sa týmto ospravedľňuje za nepravdivé a pravdu skresľujúce informácie zverejnené v nezávislom týždenníku v článku v názvom „Anatómia jedného podvodu - časť 1“, ktorý je uverejnený pod internetovým odkazom:

https://www.watson.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=4696,

ktorými došlo k zásahu do osobnostných práv P. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. a do práva na ochranu dobrej povesti právnických osôb Limestone SK, s.r.o., so sídlom Považská 5186/40, 940 02 Nové Zámky, IČO: 46 818 405 a Limestone real s.r.o., so sídlom Považská 40, 940 02 Nové Zámky, IČO: 53 039 785.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť Žalobcom náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že z vyššie uvedeného žalobného návrhu nevyplýva, že by sa žalobcovia domáhali niektorým výrokom ochrany dobrého mena (či ochrany pred nekalou súťažou v kontexte dobrej povesti spojenej s obchodným menom), ale domáhajú sa výlučne ochrany dobrej povesti právnickej osoby vo vzťahu k prevádzkovateľovi internetového portálu - internetového týždenníka za difamačné výroky. Najvyšší súd zároveň súhlasí s názorom predkladajúceho súdu, že predmetom konania nie je spor z priemyselného vlastníctva, keďže žalobcovia sa domáhajú ochrany podľa ustanovenia § 19b ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“).

14. Najvyšší súd považuje za potrebné predovšetkým systematicky odlíšiť právnu povahu ochrany dobrej povesti právnickej osoby od režimu práv priemyselného vlastníctva. Podľa § 19 Občianskeho zákonníka má právnická osoba právo na ochranu svojej dobrej povesti, pričom ide o osobitnú kategóriu tzv. osobnostných práv právnických osôb, ktoré majú nemajetkovú povahu a slúžia na ochranu ich spoločenského postavenia, dôveryhodnosti a reputácie v právnych a hospodárskych vzťahoch.

Predmetom tejto ochrany je najmä hodnotenie právnickej osoby verejnosťou, pravdivosť informácií o jej činnosti, ako aj jej profesionálna a etická integrita, pričom zásahom je každé nepravdivé skutkové tvrdenie objektívne spôsobilé túto povesť narušiť, bez ohľadu na to, či sa preukáže konkrétna majetková ujma.

15. Na rozdiel od uvedeného, práva priemyselného vlastníctva predstavujú súbor výlučných majetkových práv k nehmotným statkom, ktoré sú spravidla viazané na formálnu registráciu a ktorých účelom je ochrana výsledkov tvorivej alebo podnikateľskej činnosti (napr. ochranné známky, patenty, dizajny) v hospodárskej súťaži. Ich jadrom je výlučné oprávnenie tieto predmety používať a brániť sa proti ich neoprávnenému využívaniu inými subjektmi.

16. Hoci medzi týmito kategóriami môže existovať určitý faktický prienik, najmä v tom, že dobrá povesť právnickej osoby (goodwill) môže ovplyvňovať ekonomickú hodnotu predmetov priemyselného vlastníctva, ide o odlišné právne inštitúty s rozdielnym predmetom ochrany, právnou povahou aj účelom. Jedným z podstatných kritérií je, že ochrana dobrej povesti podľa § 19 Občianskeho zákonníka je absolútnym nemajetkovým právom, ktoré vzniká ex lege a nie je podmienené registráciou, zatiaľ čo práva priemyselného vlastníctva majú majetkový charakter a vznikajú za splnenia zákonom ustanovených formálnych podmienok.

17. Skutočnosť, že sa žalobcovia domáhajú ochrany dobrej povesti právnickej osoby neznamená, že sa bez ďalšieho domáhajú ochrany obchodného mena v kontexte práva/predmetu priemyselného vlastníctva, a teda že by malo ísť o spor z priemyselného vlastníctva. Vôľou žalobcov v rámci podanej žaloby nepochybne bolo vyvolanie konania, v rámci ktorého súd preskúma tvrdenia o zásahu do ich dobrej povesti zo strany žalovaného. Žalobca je v sporovom konaní pánom sporu (dominus litis) a v prípade, ak má k dispozícii viacero právnych prostriedkov na ochranu ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov, pričom využije len niektorý z nich, je pre určenie príslušnosti súdu určujúce len to, akej ochrany sa dovoľáva. Najvyšší súd má za to, že konanie začaté na základe žaloby, ktorou sa žalobcovia domáhajú ochrany podľa § 19b Občianskeho zákonníka je vo svojej podstate sporom o ochranu osobnosti právnickej osoby, čo predstavuje občianskoprávny spor, ktorý sa má v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy zapisovať výlučne do príslušného súdneho registra občianskoprávnej agendy.

18. Najvyšší súd vo vzťahu k argumentácii súdov nižších inštancií jeho vlastnou judikatúrou dopĺňa, že jej použitie musí byť relevantné, aplikujúc ju na rovnaký alebo obdobný skutkový stav a nároky z neho vznášané. Ochrana dobrého mena právnickej osoby skutočne patrí do práv priemyselného vlastníctva (tu súdmi nižších inštancií citované rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Ndob/12/2020 zo dňa 30.9.2020), preto ak by sa žalobcovia domáhali ochrany obchodného mena a v súvislosti s tým aj ochrany proti zásahu do dobrej povesti, išlo by o spor z priemyselného vlastníctva. Najvyšší súd už skôr vyslovil, že obchodné meno patrí medzi predmety priemyselného vlastníctva, preto kauzálnie príslušným súdom na prejednanie sporu, ktorého predmetom je ochrana obchodného mena, je podľa § 25 ods. 1 CSP Okresný súd Banská Bystrica, a to aj v prípade, ak spor má súčasne povahu sporu z nekalého súťažného konania (§ 25 ods. 3 CSP; pozn. aktuálne § 25 ods. 2 CSP) [pozri uznesenie sp. zn. 1Ndob/12/2019 z 13.12.2019 publikované ako R 42/2020 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, obdobne tiež uznesenie sp. zn. 5Ndob/12/2020 z 20.08.2020].

19. Najvyšší súd zároveň podporne poukazuje aj na (tiež súdmi nižšej inštancie použité) rozhodnutie sp. zn. 5Ndob/2/2019 zo dňa 29.1.2019 konkrétne na bod 6 odôvodnenia rozhodnutia, kde konštatoval, že „Vo veci predloženej je špecifickou riešená situácia z toho dôvodu, že v žalobnom návrhu sa žalobca domáha priznania práva z niekoľkých tvrdených hmotnoprávnych titulov. Nárok definuje ako náhradu škody, ktorá mu mala byť spôsobená omisívnym konaním žalovaného, ktorý si nesplnil zmluvnú informačnú povinnosť. Zároveň túto povinnosť viaže na zmeny vyplývajúce z legislatívneho vývoja a napokon konanie žalovaného subsumuje pod konanie nekalosúťažné, keďže tieto znaky konanie žalovaného podľa žalobcu vo vzťahu k ostatným súťažiteľom na rovnakom trhu vykazuje.“ Vo vzťahu k sporu predloženému najvyššiemu súdu je teda jeho relevancia minimálna.

20. Najvyšší súd tak uzavrel, že nárok právnickej osoby na ochranu dobrej povesti v prípade zverejnenia nepravdivých (difamujúcich) informácií v médiách v okolnostiach danej veci nemožno subsumovať pod ochranu práv priemyselného vlastníctva. Ide o samostatný právny prostriedok ochrany osobnosti právnickej osoby podľa ustanovenia § 19b ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorého účelom je zabezpečiť integritu jej reputácie, a to nezávisle od existencie či neexistencie práv k predmetom priemyselného vlastníctva. V takom prípade nie je daná kauzálna príslušnosť v sporoch z priemyselného vlastníctva podľa § 25 ods. 1 a 2 CSP.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené je nutné konštatovať, že v danom prípade bol postup Okresného súdu Nové Zámky, ktorým postúpil spor Okresnému súdu Banská Bystrica ako súdu kauzálnu príslušnému podľa § 25 ods. 1 a 2 CSP, nesprávny. Nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica je teda dôvodný, a preto najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

22. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.